



Uudenmaan liitto
Nylands förbund



Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Uudenmaan liiton julkaisu D 102 – 2021
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Maakuntajohtajan katsaus	4
Yleisperustelut.....	5
Toimintaympäristö.....	5
Suunnittelukauden uudistukset.....	10
Taloudelliset lähtökohdat	10
Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet	11
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	12
Talousarvio vuodelle 2022	14
Käyttötalouden yhteenveto.....	15
Tehtävät ja toiminnan painopisteet 2022.....	17
Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus.....	17
Alueiden käytön suunnittelu	20
Hallinto- ja viestintäpalvelut	22
Toiminnalliset vuositavoitteet ja niiden seuranta 2022	24
Asiakaskokemus: Lisäarvoa kunnille ja yhteistyökumppaneille	24
Vaikuttavuus, merkityksellisyys: Merkityksellistä ja kestäväää työtä	24
Henkilöstökokemus: Uudistuva ja innostuva työyhteisö.....	25
Taloudellisuus, tuottavuus: Oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio.....	25
Tuloslaskelma.....	26
Investointiosa	28
Rahoituslaskelma.....	28
Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2022.....	29

Maakuntajohtajan katsaus

Suomen talous on selvinnyt koronakriisistä eroon odotettua nopeammin ja talouden toipuminen koronapandemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Ennusteiden mukaan talous yltää tänä vuonna noin 3,5 prosentin kasvuun ja ensi vuonnakin yli 2,5 prosentin kasvuun. Odotettua reippaamman kasvun taustalla on sekä yritysten että kotitalouksien talousluottamuksen kohentuminen sitä mukaa, kun koronarokotukset ovat edistyneet ja eri rajoituksia purettu.

Julkisen talouden epätasapaino pienenee tänä ja ensi vuonna, kun talous kasvaa ripeästi ja pandemian aiheuttamat menotarpeet toivottavasti vähenevät. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Julkinen talous jää suhdanteen tasaannuttua edelleen selvästi alijäämäiseksi. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja myös vakaata julkista taloudenpitoa erilaisilla rakennepolitiikan keinoilla.

Tautitilanteen mahdollinen heikentyminen ja siihen liittyvä yhteiskunnan uudelleen sulkeminen voivat kuitenkin rajoittaa talouden toipumista ja siten lisätä ennusteiden epävarmuutta. Epidemian pitkittyminen entisestään vähentäisi yksityistä kulutusta ja erityisesti palveluiden kysyntää, mikä heikentäisi oleellisesti talouden toipumista.

Työllisyys alkoi toipua pandemiasta kesällä ja on nyt saavuttamassa koronaa edeltäneen tason. Työllisyyden kasvua ovat tukeneet talouden elvytystoimet, rajoitusten väheneminen ja rokotekattavuuden nousu. Talouskasvu pitää nyt yllä työvoiman kysyntää, johon voidaan osittain vastata lyhyellä aikavälillä, koska työttömiä on edelleen runsaasti.

Uusimaa on kärsinyt koronapandemiasta ylivoimaisesti eniten koko Suomessa, myös pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Kriisi on vaarantanut Uudenmaan kuntien kyvyn turvata asukkaidensa hyvinvoinnin ja sen vuoksi Uudenmaan mahdollisuus jatkossa rahoittaa muun Suomen hyvinvointia on vaakalaudalla. Tilanne vaatii entistä vaikuttavampaa ja uudenlaista edunvalvontaa asioiden korjaamiseksi.

Uusimaa on monilla mittareilla tarkasteltuna edelläkävijä EU:n alueella. Uudenmaan visiona on olla ”reilusti edellä” ja tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että kannamme vastuumme ilmastomuutoksen hidastamisessa ja edistämme uusmaalaisten hyvinvointia sekä edistämme alueemme taloudellista kilpailukykyä.

Talousarviokirjassa esitetyt toiminnalliset tavoitteet on johdettu pitkän aikavälin strategisista tavoitteista. Toiminnalliset vuositavoitteet on laadittu vastaamaan tärkeimmiksi arvioituihin toiminnan kehittämiskohteisiin, ja ne edesauttavat organisaatiotamme tuloksellisuuden parantamisessa. Jokaisen tavoitteen saavuttaminen edellyttää vastuualueiden ja yksiköiden saumatonta yhdessä tekemistä.

Ossi Savolainen

maakuntajohtaja

Yleisperustelut

Toimintaympäristö

Talouden näkymät parantuneet selvästi

Kuluvan vuoden keväästä lähtien Suomen talouden toipuminen koronakriisistä on ollut nopeaa. Valtiovarainministeriön syksyn 2021 ennusteen mukaan maan talous kasvaa kuluvana vuonna 3,3 prosenttia. Talouden kasvupyrehdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen sekä liiketoiminnalle asetettujen rajoitusten purkautumiseen. Talouden elpymisen ennustetaan jatkuvan erityisen ripeänä niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset ovat syksyn aikana voimakkaimmin koskettaneet. Tämän ohella maailmantalouden vahvistuminen ja sitä kautta Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu vahvistavat talouden toipumista. Talouden positiivisten näkymien myötä myös kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on viimeisimpien barometrien mukaan vahvaa. Vuonna 2022 talouden ennustetaan jatkavan hyvää 2,9 prosentin kasvuvauhtia, mutta palautuvan tämän jälkeen 1,4 prosentin kasvu-uralle.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että talouden nopean toipuminen ja työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja vähentävät työttömyysmenoja. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Tulevaisuudessa julkisten menojen kasvupainetta lisäävät etenkin väestön vanheneminen ja työikäisen väestön määrän pieneneminen.

Myös Uudenmaan talouden ja elinkeinoelämän tilanne on huomattavasti parempi verrattuna vuotta aikaisempaan. Syksyn 2021 pk-yritysbarometrin mukaan Uudenmaan yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi parantuneet ja ovat koko maan näkymiä paremmat.

Koronakriisi iski erityisen kovasti Uudenmaan palvelutoimialoille, sillä niiden osuus talouden rakenteesta on maakunnassa selvästi suurempi kuin muualla maassa. Rajoitusten purkamisen ja yhteiskunnan avautumisen seurauksena palvelualojen tilanne on kuitenkin helpottumassa ja alalla kohdataan jo selvää työvoimapulaa.

Matkailutoimialoilla kansainvälisen matkailukysynnän hiljattainen elpyminen on parantanut tulevaisuuden näkymiä. Helsinki-Vantaan lentoasemalla matkustajamäärät ovat loppuvuotta kohden kasvaneet noin nelinkertaisiksi verrattuna alkuvuoteen. Lentoliikenteen elpymisestä huolimatta matkustajamäärät ovat selvästi kriisiä edeltävää aikaa pienempiä. Kaupan alalla suuret vähittäistavarakaupat pärjäävät edelleen hyvin ja kasvavat kiihtyvällä tahdilla. Pienempien toimijoiden tilanne erityisesti erikoistavarakaupassa on kuitenkin selvästi haastavampi. Teollisuudessa globaalin kysynnän vahvistuminen on pitänyt näkymät hyvinä ja yritysten tilauskannat ovat koronaa edeltävällä tasolla. Erityisesti pääkaupunkiseudulle keskittyneessä teknologiateollisuudessa komponenttipula kuitenkin varjostaa lähitulevaisuuden kasvua. Myös rakentamisen toimialalla tilanne on Uudellamaalla hyvä. Etenkin asuntorakentaminen ja korjausrakentaminen ovat kovassa vauhdissa, ja alalla työvoiman saatavuudessa on selviä haasteita.

Talouden toipuminen näkyi myös Uudenmaan tavaraviennin arvossa. Kuluvan vuoden ensimmäisellä puolikkaalla vienti kasvoi 7,0 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Uudenmaan osuus koko maan viennin arvosta oli 26,9 prosenttia. Maakunnan tavaraviennin arvo oli kuitenkin edelleen yli 1,2 miljardia euroa pienempi verrattuna kriisiä edeltävään aikaan.

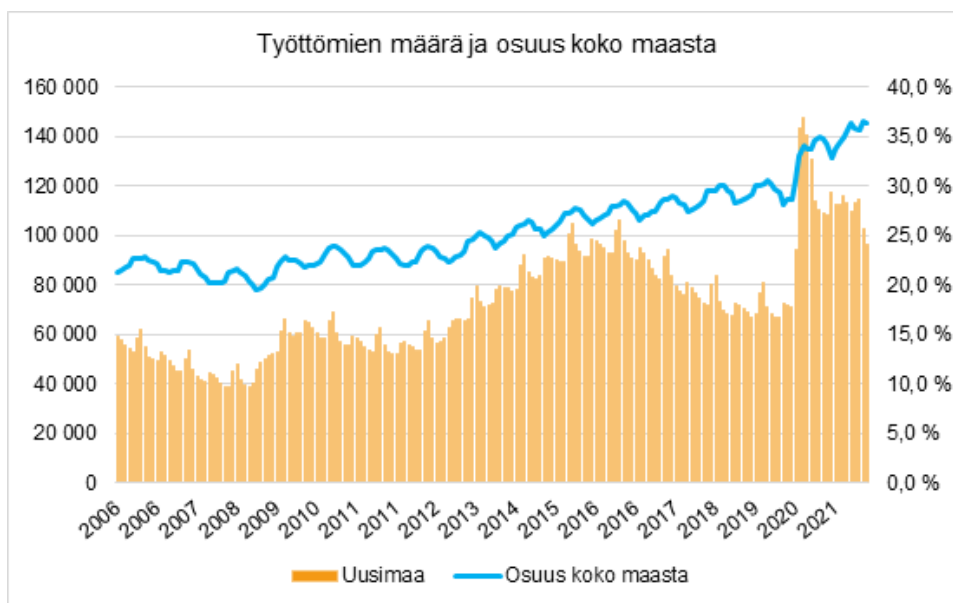
Työttömyys selvässä laskussa

Koronakriisi iski Uudenmaan työmarkkinoille muuta maata kovemmin. Työttömyys ja lomautukset kasvoivat läpi kriisin Uudellamaalla Suomen maakunnista selvästi nopeiten. Yhteiskunnan avautumisen myötä tilanne Uudenmaan työmarkkinoilla on kuitenkin loppuvuotta kohden parantunut. Kuluvan

vuoden syyskuussa työttömiä oli 13 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Työttömyystilanteen parantumisesta huolimatta työttömiä oli edelleen lähes 30 000 enemmän kuin ennen kriisiä. Työttömien osuus työvoimasta oli Uudellamaalla 11,0 prosenttia, kun se koko maassa oli 10,1 prosenttia.

Eryteisesti nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on ollut Uudellamaalla nopeaa kriisin puhkeamisen jälkeen. Syyskuussa 2021 alle 25-vuotiaita työttömiä oli maakunnassa yli 50 prosenttia enemmän kuin ennen kriisiä. Jo ennestään nuorisotyöttömyys on ollut maakunnassa huolestuttavan korkealla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyyden osalta tilanne on vielä haastavampi, sillä yli vuoden työttömänä olleiden määrä on lähes kaksinkertainen kriisiä edeltävään aikaan verrattuna.

Kuluvan vuoden kesästä lähtien uusia avoimia työpaikkoja on ilmoitettu Uudellamaalla enemmän kuin ennen koronakriisiä. Pk-yritysbarometrin mukaan 18 prosenttia alueen yrityksistä näki työvoiman saatavuuden suurimmaksi kasvun esteeksi. Luku oli Uudellamaalla hieman muuta maata korkeampi. Työvoima- ja osaaajapula korostuu ennen kaikkea palvelu- ja rakennusalailla.



Lähde: TEM, Työnvälitystilastot

Väestönkasvu hidastunut koronakriisin aikana

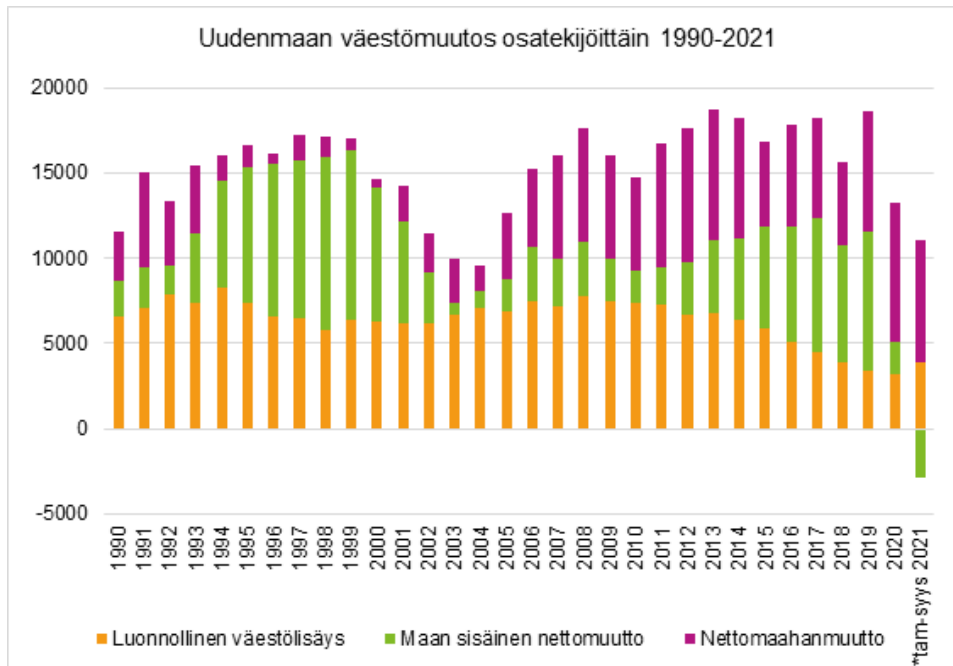
Vuoden 2021 syyskuussa Uudellamaalla asui 1 712 000 asukasta. Kuluvan vuoden alusta maakunnan väestö on kasvanut lähes 9 000 asukkaalla. Edellisenä vuonna väkiluku kasvoi kokonaisuudessaan 13 000 asukkaalla. Väestönkasvu näyttäisikin hieman hidastuneen koronakriisin aikana, sillä tätä ennen 2010-luvun keskimääräinen vuosittainen väkiluvun kasvu on ollut reilusti yli 17 000 asukasta.

Eryteisesti maan sisäinen muuttoliike Uudellemaalle on vähentynyt. Viime vuonna maan sisäinen nettomuutto maakuntaan oli noin 2 000 henkilöä, kun se ennen koronakriisiä oli yli 8 000 henkilöä. Kuluvan vuoden syyskuuhun mennessä maan sisäinen nettomuutto Uudellemaalle on jopa 3 000 henkilön verran negatiivinen. 1990-luvun alusta tarkasteltuna maan sisäinen nettomuutto maakuntaan ei ole kertaakaan aikaisemmin ollut negatiivista.

Myös luonnollinen väestönlisäys on kääntynyt selvään laskuun viimeisen 10 vuoden aikana. Viime vuonna luonnollinen väestönlisäys oli noin 3 200 henkilöä, kun se vielä 2010-luvun alussa oli lähes 7 200 henkilöä.

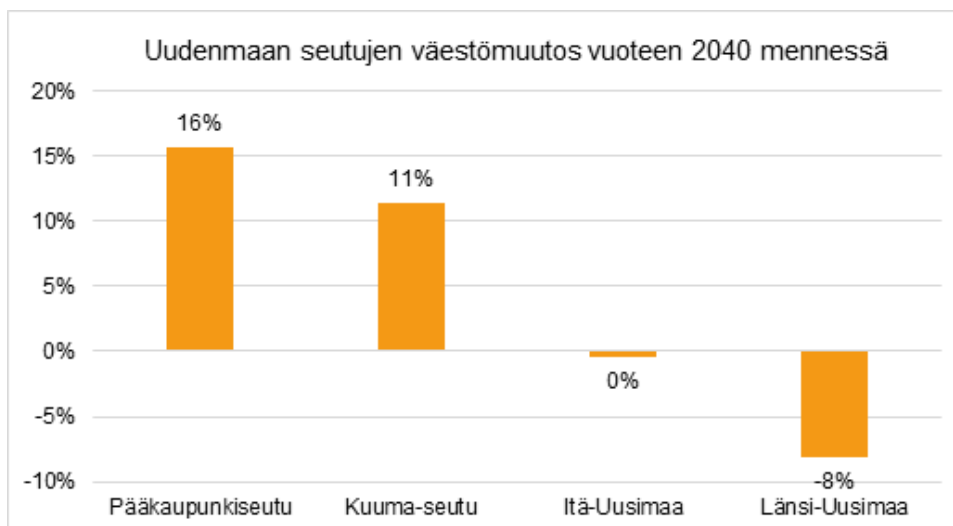
Viime vuosina maahanmuuton merkitys on kasvanut Uudenmaan väestödynamikassa. 2010-luvulla maakunnan nettomaahanmuutto on ollut keskimäärin noin 6 500 henkilöä vuodessa. Viime vuonna

nettomaahanmuutto Uudellemaalle oli 8 200 henkilöä, mikä oli enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Myös kuluvana vuonna maahanmuutto maakuntaan on ollut vilkasta, sillä syyskuuhun mennessä Uudellemaalle on muuttanut yli 7 200 henkilöä enemmän kuin täältä on muuttanut ulkomaille.



Lähde: Tilastokeskus

Tilastokeskuksen tuoreen syksyn 2021 väestöennusteen mukaan Uudellamaalla asuu vuonna 2040 lähes 1,92 miljoonaa asukasta. Seuraavan 20 vuoden aikana maakunnan väestö tulee siis kasvamaan yli 200 000 asukkaalla. Ennusteen mukaan väestön keskittyminen pääkaupunkiseudulle jatkuu edelleen. Myös KUUMA-seudulla väestön ennustetaan kasvavan selvästi seuraavan 20 vuoden aikana. Itä-Uudellamaalla väestömäärän ennustetaan sen sijaan pysyvän lähestulkoon ennallaan ja Länsi-Uudellamaalla vähenevän noin 8 prosenttia.

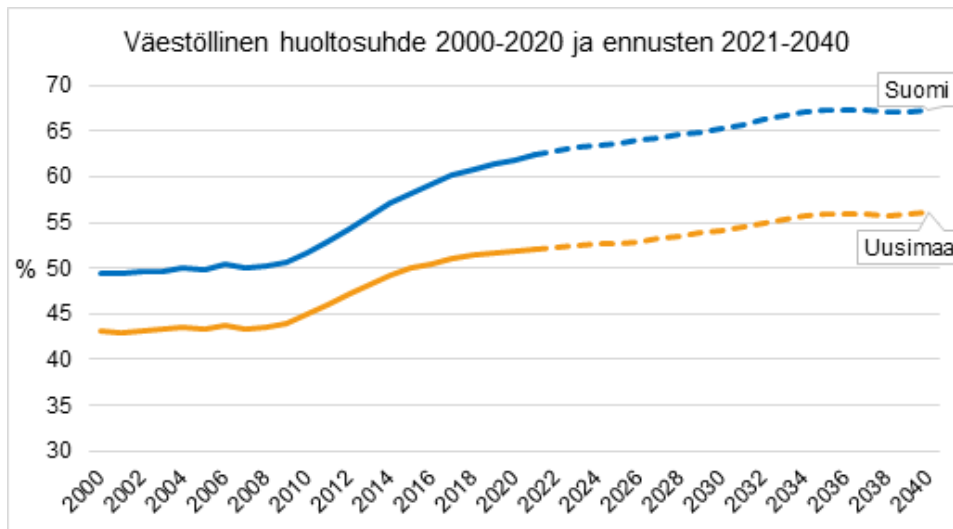


Lähde: Tilastokeskus

Voimakkaasta väestönkasvusta huolimatta Uudenmaan väestön ikärakenne on muun Suomen tapaan vanhentunut viime vuosina selvästi. Tällä hetkellä maakunnan väestöllinen huoltosuhde on 52 prosenttia ja joka viides uusmaalainen on yli 65-vuotias. Huolestuttavin tilanne on Länsi- ja Itä-

Uudellamaalla, joissa huoltosuhte on kohonnut selvästi koko maan keskiarvon yläpuolella. Selvästi paras tilanne on pääkaupunkiseudulla, jossa etenkin nuoriin aikuisiin painottuva muuttovoitto on hillinnyt huoltosuhteen nousua.

Myös tulevina vuosikymmeninä maakunnan väestön ikärakenne jatkaa vanhenemistaan. 20 vuoden kuluttua Uudellamaalla ennustetaan olevan yli 110 000 yli 65-vuotiasta enemmän kuin tällä hetkellä. Samalla lasten ja työikäisen väestön osuus supistuu entisestään. Erittäin haasteelliset näkymät ovat Länsi-Uudellamaalla, jossa väestörakenne vanhenee ja huoltosuhte heikkenee selvästi muuta maakuntaa nopeammin.



Lähde: Tilastokeskus

EU:n ja kansallisen aluekehittämisen toimenpiteet Uudenmaan näkökulmasta

Vuotta 2021 Eurooppaa ja Suomea leimasi koronasta elpyminen ja uuden kasvun rakentaminen. Komissio hyväksyi marraskuussa Suomen kansallisen kestävä kasvun ohjelman, jonka mukaisesti Suomelle allokoitiin EU:n palautumis- ja tukivälineen RFF kautta 2,1 mrd€. Varat allokoidaan vuosina 2021-26 pääosin valtioneuvoston toimesta kansallisille koronakriisistä elpymisen toimenpiteille.

Uusimaa sai REACT-EU-lisärahoitusta Kestävää kasvua ja työtä -ohjelmaan yhteensä 42,4 miljoonaa euroa. Rahoitus jakaantuu EAKR- ja ESR-rahoitukseen ja rahoitusta myöntävinä viranomaisina toimivat Uudenmaan liitto ja Hämeen ELY-keskus. Uudenmaan liiton myöntövaltuus jaettiin täysimääräisenä vuoden 2021 aikana, joten uutta rahoitushakua lisärahoituksella ei järjestetä.

Tämän rinnalla Uudellemaalle myönnettiin 4,9 M€ kansallista alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman määrärahaa (AKKE). Sen tavoitteena oli saada alueelliset koronan jälkeiset elvytys- ja jälleenrakennustoimet nopeasti liikkeelle aluelähtöisesti Uudenmaan selviytymissuunnitelman mukaisesti, sekä yhteensovittaa käynnistettäviä elvytystoimenpiteitä. Myöntövaltuus jaettiin jo kevään aikana.

Uusi maakuntaohjelma ohjaa Uudenmaan liiton aluekehittämistyötä 2022-25

Uudenmaan liitto valmisteli vuoden 2021 aikana yhdessä sidosryhmien kanssa uuden maakuntastrategian vuosille 2022-25. Uusimaa-ohjelman visio on olla "Reilusti edellä". Tämä tarkoittaa paitsi etumatkaa muuhun Suomeen nähden, niin myös sitä, että haluamme kehittää

Uuttamaata koko Suomen parhaaksi ja menestyksellämme tuottaa hyvinvointia koko maalle sekä kansainvälisesti. Uusimaa haluaa olla reilusti edellä ilmastonmuutoksen hillinnässä, taloudellisessa kilpailukyvyssä sekä hyvinvoinnissa.

Uusimaa-ohjelmassa on kolme painopistettä:

- **Ympäristöviisas Uusimaa** – Uusimaa on hiilineutraali 2030
- **Menestyvä Uusimaa** – Uudenmaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot ovat kohonneet viiteen prosenttiin maakunnan BKT:stä vuoteen 2030 mennessä
- **Onnellisten Uusimaa** – Uudenmaan työllisyysaste on noussut 80 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä

Uusimaa-ohjelman toimenpiteet ovat kunnianhimoisia. Ohjelmaa toteutetaan kumppanuuden periaatteella EU:n ja, valtion, kuntien, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten, yritysten ja muiden toimijoiden yhteistyössä mm. hanketoiminnalla. Uudellemaalle suunnatun aluekehittämisen rahoituksen lisäksi hyödynnetään EU-rahoitusohjelmien mahdollisuuksia. Toisaalta ohjelma muodostaa edunvalvonnallisen viitekehyksen myös toimenpiteille, joita Uudellamaalla on tärkeä toteuttaa yhdessä valtion kanssa.

Suomen alue- ja rakennepolitiikan uusi ohjelmakausi käynnistyy marraskuussa 2021

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 – Suomen alue- ja rakennepolitiikan EU-ohjelma on tavoitteena käynnistää 1.11.2021. Ohjelma-asiakirja on jo valtioneuvoston hyväksymä ja toimitettu Euroopan komission käsittelyyn.

Suomeen tulee kolmirahastoinen ohjelma, kun Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rinnalle samaan ohjelmaan liitetään uusi Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Ohjelmassa hiilineutraalius, digitaalisuus ja muuttuva työelämä tulevat korostumaan läpileikkaavina teemoina.

Ohjelmassa on kuusi toimintalinjaa:

1. **Innovatiivinen Suomi (EAKR):** Tavoitteena on edistää alueiden ja yritysten elinkeino- ja työelämälähtöisiä tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Rahoituksella vauhditetaan pk-yritysten kasvua ja kilpailukykyä. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää digitalisaatiota kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi.
2. **Hiilineutraali Suomi (EAKR):** Tavoitteena on edistää energiatehokkuutta ja kiertotaloutta, sekä vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Rahoitusta kohdennetaan myös toimiin, joilla varaudutaan ilmastonmuutokseen.
3. **Saavutettavampi Suomi (EAKR):** Tavoitteena on tukea pk-yritystoimintaa Itä- ja Pohjois-Suomessa kehittämällä paikallista tieliikenneinfrastruktuuria harvaan asuttujen alueiden erillisrahoituksella.
4. **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR+):** Tavoitteena on tukea työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, jatkuvaa oppimista ja joustavia koulutuspolkuja.
5. **Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR+):** Tavoitteena on tukea lastensuojelun asiakkaana olevien sekä erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten elämäntilannetta ja pärjäämistä.
6. **Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR+):** Tavoitteena on auttaa heikommassa asemassa olevia tarjoamalla tukea elintarvikkeiden ja perushyödykkeiden hankintaan. Samanaikaisesti pyritään tarjoamaan muita palveluja, joilla avunsaajien tilannetta parannetaan.

Käynnistyvän kauden kansallista alue- ja rakennepolitiikan varojen jakoa koskevaa ratkaisua saatiin syyskuussa 2021. Tulevalla ohjelmakaudella Uudellemaalle kohdistuva indikaatiivinen EU- ja valtion rahoitus on yhteensä noin 128,5 miljoonaa euroa. Rahoitus jakautuu EAKR- ja ESR+ -rahoitukseen. Päättävien ohjelmakauden tapaan tukea myöntävinä viranomaisina toimivat Uudenmaan liitto ja Hämeen ELY-keskus. Uudenmaan liitto valmistautuu avaamaan ensimmäisen avoimen haun tammikuussa 2022 yhdessä muiden Etelä-Suomen maakuntien liittojen kanssa.

Suunnittelukauden uudistukset

Tarkan arvion tekeminen kauden olennaisista uudistuksista ja tapahtumista on vaikeampaa kuin koskaan aikaisemmin, sillä Uudenmaan liiton toiminnan kannalta keskeisiä valtakunnallisia ratkaisuja on kesken. Kaavoitus- ja rakentamislain uudistustyö on tarkoitus saada eduskunnan hyväksyttäväksi ensi vuoden aikana. Uudenmaan liiton huoli on, että maakuntakaavan asema muuta suunnittelua ohjaavana kaavana muuttuu nykyistä rajatummaksi esimerkiksi oikeusvaikutusten osalta. Uusi aluekehittämisen lainsäädäntö tuo uudistuksia niin aluekehittämisen toimintamalliin kuin rahoitushallintoon. Kansallinen varojen jaon ratkaisu tuo Uudellemaalle aiempaa enemmän rahoitusmahdollisuuksia elinvoiman ja työllisyyden edistämiseen. Rahoituksen vaikuttavuuden varmistaminen on toiminnan lähtökohta käynnistyvällä ohjelmakaudella. Uusi ohjelmakausi tuo myös täysin uusia tehtäviä Uudenmaan liitolle, kun Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahoituksen tehtävät käynnistyvät vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alusta leimaa tulevaa suunnittelukautta, vaikka uudistus ei suoraan Uudenmaan liittoa koskekaan. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy hyvinvointialueille, on pääosa Uudenmaan liiton tehtävistä jatkossa kuntien toiminnan ytimessä. Uudenmaan liitto haluaa suunnittelukaudella olla mukana tukemassa kuntia tehtäviensä, palveluidensa ja toimintamalliensa uudelleenmäärittelytyössä.

Uudenmaan liiton oma, vuonna 2019 hyväksytty strategia vastaa hyvin edellä kuvattuun muuttuvaan toimintaympäristöön. Strategian ydinajatuksena on kutsua alueen keskeisimmät toimijat tehokkaampaan ja vaikuttavampaan yhteistyöhön Uudenmaan kehittämisessä.

Taloudelliset lähtökohdat

Taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien maksuosuudet pysyvät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, jolloin jäsenmaksuosuuksiin tehtiin kokonaisuudessaan viiden prosenttiyksikön vähennys vuoden 2020 tasolta.

Kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 7 666 405 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien väkiluvun perusteella.

Tulosryhmälle projektit varataan arviomääräraha 1 531 500 euroa.

Taloussuunnittelun lopputuloksena muodostuu alustavasti 10 223 000 euroa. Taloussuunnitelma 2022 laaditaan 345 000 € alijäämäisenä. Liiton toimintaa sopeutetaan lisää taloussuunnittelukauden 2022-2024 aikana tavoitteena tasapainoinen budjetti.

Liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat pysyneet jo pitkään vahvoina.

Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet

Visio 2029

Kaavoihin kangistumaton maailmanluokan alueen kehittäjä

Missio

Vaikutamme maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.

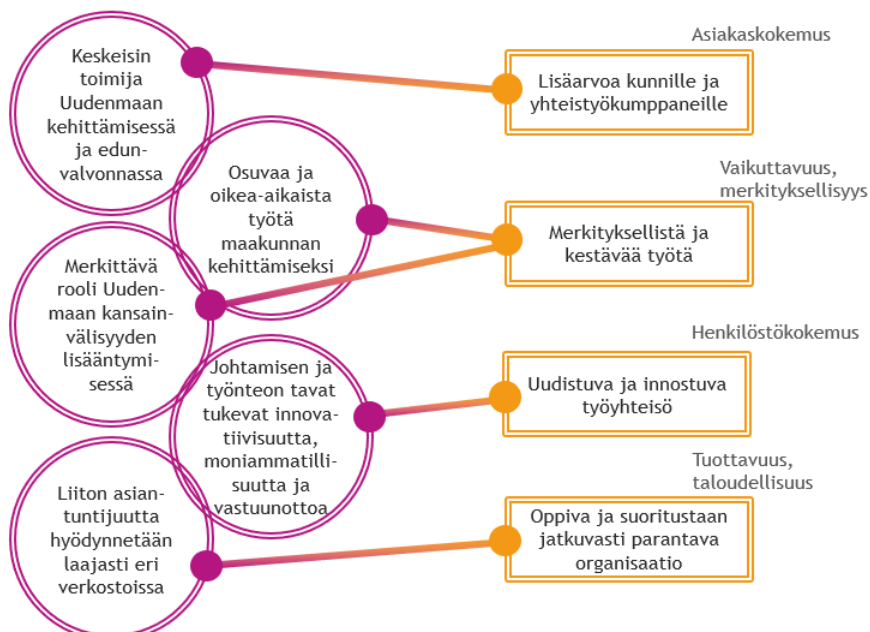
Suunnitteleme aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopusoinnussa.

Parannamme elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Arvot

Tavoitteellisuus
Uudistuvuus
Osallistavuus
Resurssiviisaus
Ennakoivuus

Strategiset tavoitteet 2029



Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Regional Council

Strategisten tavoitteiden mittarit ja tavoitetasot

Strategian toteutumista mitataan kyselytutkimuksilla. Tutkimukset toteutetaan vuosina 2023, 2027 sekä 2029. Strategian päivystarpeita tarkastellaan valtuustokausittain arviointitulosten käsittelyn yhteydessä.

Strateginen tavoite	Mittari ja tavoitetaso
Keskeisin toimija Uudenmaan kehittämisessä ja edunvalvonnassa	Sidosryhmäyhteistyön toimivuuden, luottamuksen ja tuloksellisuuden arviointitutkimus: Tulokset paranevat
Osuvaa ja oikea-aikaista työtä maakunnan kehittämiseksi	Työn vaikuttavuuden arviointitutkimus: Tulokset paranevat
Merkittävä rooli Uudenmaan kansainvälisyyden lisääntymisessä	Brändin ja maineen arviointitutkimus: Tulokset paranevat
Johtamisen ja työnteon tavat tukevat innovatiivisuutta, moniammatillisuutta ja vastuunottoa	Työilmapiiribarometrin tulos: Paranee
Liiton asiantuntijuutta hyödynnetään laajasti eri verkostoissa	Työn kohdentumisen ja yhteistyömallien arviointitutkimus: Tulokset paranevat

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntalain 110 §:ää sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Talousarvion rakenne

Liiton talousarvio 2022 jakaantuu kahteen tulosryhmään:

- Varsinainen toiminta**, joka sisältää seuraavat tehtävät:
 - Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus
 - Alueiden käytön suunnittelu
 - Hallinto- ja viestintäpalvelut
- Projektit**, joka on laadintahetkellä oleva arvio liitossa hallinnoitavista projekteista.

Käyttötalousosa

Varsinaista toimintaa ohjataan käyttötalousosalla, jossa maakuntavaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Liiton varsinainen toiminta on jaettu toiminnallisten kokonaisuuksien pohjalta tehtäviksi. Jäsenkuntien maksuosuuksina saadut toimintatulot on pyritty kohdentamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tehtäville.

Uudenmaan liiton pitkän aikavälin strategisista tavoitteista johdetut toiminnalliset vuositavoitteet on muodostettu poikkihallinnollisesti. Ne on asetettu strategian mukaisille painopisteille valtuustoon nähden sitoviksi tavoitteiksi. Tavoitteet on pyritty asettamaan siten, että ne kohdistuvat olennaisiin toimintoihin ja ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja siten toiminnan tuloksellisuutta.

Talousarviossa osoitetaan Uudenmaan liiton perussopimuksen mukaisten tehtävien hoidon ja toiminnallisten vuositavoitteiden edellyttämät määrärahat.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla perussopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään sivulla 30.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eräiä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Strategiasta johdetut, poikkihallinnolliset toiminnalliset vuositavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia.

Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena on, että

- tulosryhmässä **Varsinainen toiminta** tilikauden alijäämä on enintään talousarviossa esitetyn (345 000 euroa) mukainen.
- tulosryhmässä **Projektit** jaksotetaan tilikauden lopussa siten että tulosryhmän toteuma on tasapainoinen.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, johtoryhmän kokouksissa ja tavoite- ja tuloskeskusteluissa.

Tilivelvolliset

Tehtäväalueiden tilivelvolliset määrätään vuosittain sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeistuksen mukaisesti talousarviossa sekä maakuntahallituksen tekemissä hankkeiden käynnistämispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Talousarvio vuodelle 2022

Vuoden 2022 jäsenmaksuosuuksiin ei esitetä muutosta vuoden 2021 tasolta. Jäsenmaksuosuudet ovat yhteensä 7 666 405 euroa.

Talousarvion toimintatulot varsinaisessa toiminnassa ovat yhteensä 8 152 405 euroa, mikä on 45 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Toimintamenot ovat 8 691 500 euroa (v. 2021, 8 573 500 euroa), joten lisäystä edellisvuoteen on 118 000 euroa.

Jäsenkuntien maksuosuuksilla katetaan 88,2 % liiton varsinaisen toiminnan toimintamenoista.

Uudenmaan liiton toteuttamiin hankkeisiin varataan vuodelle 2022 1,53 miljoonaa euroa ja tästä liiton omarahoituksen tai muun kuntarahoituksen osuus on 150 000 (9,8%). Valtion osuus rahoituksesta on 1 065 000 euroa (69,6%) ja EU-rahoituksen osuus 316 000 euroa (20,6%).

Talousarvion loppusummaksi muodostuu 10,22 miljoonaa euroa.

Aluekehitysrahaston tarkoituksena on turvata Uudenmaan liiton mahdollisuudet rahoittaa alueen kehittämiseen liittyviä investointi- ja muita hankkeita ja tehtäviä, joissa liitto tai sen jäsenkunnat ovat osallisina. Vuonna 2022 aluekehitysrahastosta suunnitellaan tuloutettavaksi yhteensä 250 000 euroa etenkin EU-ohjelmakausien välisellä ylimenokaudella tehtävää hanketoimintaa varten.

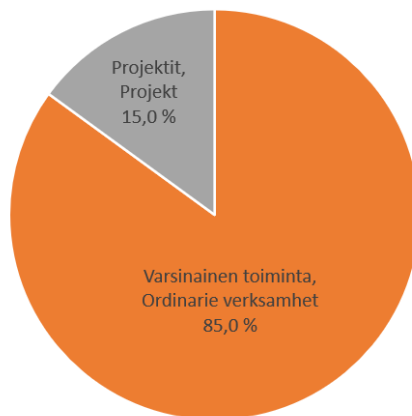
Valtion toimeksiantojen talousseuranta on sijoitettu taseeseen huostassa oleviin varoihin. Näihin varoihin sisältyy liiton hallinnoima kansallinen aluekehittämisrahoitus:

- rakennerahasto-ohjelmien rahat
- alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (jota Uudenmaan liitto myöntää kriisirahoituksen nimellä)
- Uudenmaan innovaatiotoiminnan rahoitukseen kohdennettavat määrärahat

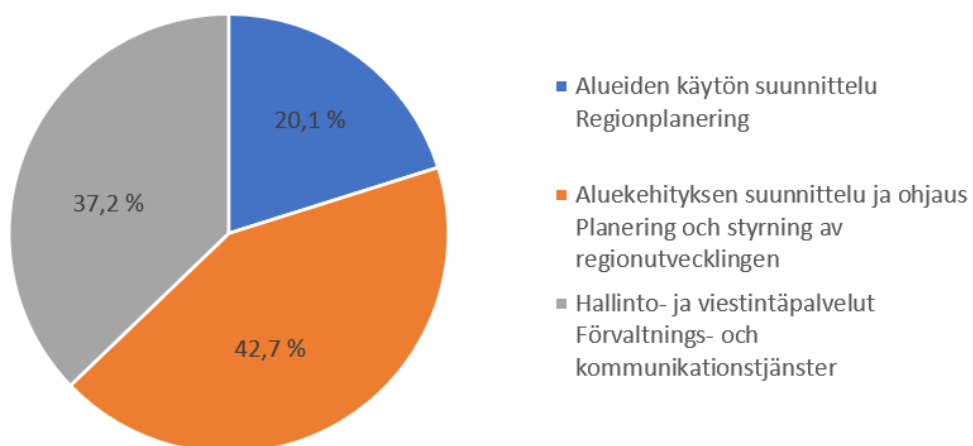
Käyttötalouden yhteenveto

Tulosryhmä, Resultatgrupp	Menot, Utgifter	Tulot, Inkomster	Toimintakate, Verksamhetsbidrag
Varsinainen toiminta, Ordinarie verksamhet	8 691 500	8 152 405	-539 095
Projektit, Projekt	1 531 574	1 531 574	0
Yhteensä, Sammanlagt	10 223 074	9 683 979	-539 095

Menot tulosryhmittäin
Resultatgruppernas utgifter



Menot tehtävittäin
Verksamheternas utgifter



Taloussuunnitelma 2022–2024

Varsinainen toiminta

	Tilinpäätös Bokslut 2020	Talousarvio Budget 2021	Talousarvio Budget 2022	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2023	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2024
Toimintatuotot					
Verksamhetsintäkter	8 611 270,1	8 197 405	8 152 405	8 152 405	8 152 405
Henkilöstökulut Personalkostnader	-4 723 556,29	-4 915 140	-4 945 000	-5 000 000	-5 000 000
Palveluiden ostot Köp av tjänster	-3 015 050,46	-2 534 800	-2 653 000	-2 450 000	-2 282 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat Material, förnödenheter och varor	-212 494,8	-234 060	-214 500	-214 500	-214 500
Avustukset Bidrag	-8 000	-272 000	-255 500	-5 000	-5 000
Vuokrat + muut toim.kulut Hyror + övr. verksamhetskostnader	-589 909,02	-618500	-623 500	-630 000	-635 000
Toimintakulut					
Verksamhetskostnader	-8 549 010,57	-8 573 500	-8 691 500	-8 299 500	-8 136 500
TOIMINTAKATE					
VERKSAMHETS BIDRAG	62 259,53	-376 095	-539 095	-147 095	15 905
Rahoitustuotot Finansiella intäkter	0	200	200	200	200
Rahoituskulut Finansiella kostnader	-33 636,35	-11 105	-16 105	-16 105	-16 105
VUOSIKATE					
ÅRS BIDRAG	27 542,53	-387 000	-555 000	-163 000	0
Poistot ja arvonalentumiset Avskrivningar och nedskrivningar	-67 365,28	-88 000	-40 000	-20 000	0
Var. ja rahastojen muutokset Förändringar i reserveringar och fonder	0	250 000	250 000	0	0
YLI- / ALIJÄÄMÄ					
ÖVER-/UNDERSKOTT	-39 822,75	-225 000	-345 000	-183 000	0
Kertynyt yli-/alijäämä					
Kumulativt över-/underskott	1 114 452	889 452	544 452	361 452	361 452

Tehtävät ja toiminnan painopisteet 2022

Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	2 967 600€	2 717 600€	2 647 600€
Toimintamenot	2 967 600€	2 717 600€	2 647 600€
josta Helsinki EU Officen osuus			
Toimintatulot	741 450 €	741 450 €	741 450 €
Toimintamenot	741 450 €	741 450 €	741 450 €

Vastuuhenkilö: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Tehtäväalueen määrärahat ja toiminta vuonna 2022

Tehtäväalueelle on jaettu aluekehittämisen vastuualueen, Helsinki EU Officen ja kansainväliset verkostot-yksikön muun toiminnan edellyttämät määrärahat. Helsinki EU Office muodostaa itsenäisen tulosityksikön.

Aluekehitystyö

Uudenmaan liitto vastaa Uudenmaan yleisestä kehittämisestä ja toimii tällöin yhteistyössä valtion viranomaisten, alueen keskuskaupunkien ja muiden kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa. Uudenmaan liitto myös kehittää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ottaen huomioon Uudenmaan kuntien varsin erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet. Maakuntaohjelma on keskeisin aluekehittämistyötä ohjaava asiakirja. Vuotta 2022 leimaa uuden maakuntaohjelman 2022-25 toimenpiteiden jalkauttaminen sekä siihen liittyvien toimenpiteiden ja edunvalvonnan toteuttaminen.

Toiminnan painopisteet 2022

- Käynnistetään uuden maakuntaohjelman 2022–2025 toimenpiteiden jalkautus ja toimeenpano
- Perustetaan maakunnallinen työllisyyden foorumi
- Toteutetaan Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan päivitys (tavoitevuodeksi 2030 maakuntaohjelman mukaisesti) ja jatketaan Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa
- Panostetaan uuden aluekehittämislain mukaisten toimintatapojen, mm. lakisääteisten aluekehittämiskeskusteluiden, tuloksellisuuteen
- Uudenmaan liitto jatkaa AKKE-määrärahojen suuntaamista uuden maakuntastrategian mukaisesti ja sovittaa niitä yhteen EU:n palautumis- ja tukivälineen (RFF) varojen kanssa

Ennakointi ja Uusimaa-tietopankki

Uudenmaan liitto vastaa ennakkoinnin yhteensovittamisesta Uudellamaalla sekä arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä sekä kehittämistoiminnan vaikuttavuutta. Liitto edistää työvoimatarpeiden ja koulutuksen ennakkointia Ennakointikamari-yhteistyöllä koulutuksen järjestäjien kanssa. Uusimaa-tietopankkiin on koottu ajantasaista tilastotietoa, analyysejä ja selvityksiä Uudestamaasta. Tiedot löytyvät teemoittain ja alueittain. Tietopankin tiedot perustuvat viralliseen tilastoaineistoon.

Toiminnan painopisteet 2022

- Tuotetaan tietoa maakunnan kehittämisen kannalta keskeisistä ilmiöistä aluekehittämisen ja aluekehittämiskeskusteluiden tueksi
- Kehitetään Uudenmaan liiton tietopalveluita, jotta keskeinen seurantatieto olisi entistä paremmin käyttäjien hyödynnettävissä.
- Kehitetään maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian mittareita ja seurantaa valittujen indikaattoreiden pohjalta

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen hallinnointi

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen hallinnointi ja välittävän toimielimen tehtävät ovat Uudenmaan liiton ydintehtäviä. Ne perustuvat valtioneuvoston asetukseen ja maakunnan liittojen kanssa solmittuun sopimukseen. Myös tulevalla ohjelmakaudella Uudenmaan liitto toimii koordinoivana liittona Etelä-Suomen alueella. Koordinoitavaan alueeseen kuuluvat Uudenmaan lisäksi Kymenlaakso, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme ja Päijät-Häme.

Lisäksi Uudenmaan liitto tulee toimimaan valvojana ja kansallisen vastinrahoituksen myöntämisestä vastaavana viranomaisena eräiden Interreg-ohjelmien osalta (Central Baltic, Baltic Sea Region, Interact- ja Urbact-ohjelmat).

Toiminnan painopisteet 2022

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman toimeenpanon käynnistäminen
- Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahoituksen hallinnon perustaminen ja toimeenpanon käynnistäminen

EU-palvelu

Liiton EU-palvelu neuvoo ja tukee alueen toimijoita uuden ohjelmakauden EU-hankkeiden valmistelussa sekä seuraa eri EU-ohjelmista Uudellemaalle tulevaa rahoitusta. EU-palvelu vastaa myös Central Baltic Interreg 2021-2027 –ohjelman Suomen kontaktipisteestä. EU-palvelu koordinoi Uudenmaan Älykkään erikoistumisen –strategian (RIS3) toimeenpanoa ja sen seurantaa maakunnassa sekä ylläpitää ja päivittää Helsinki Smart Region –sivustoa.

Toiminnan painopisteet 2022

- EU-palvelu vastaa Euroopan yrittäjyysalue (EER 2021-2022) -teemavuoden organisoinnista ja toimeenpanosta.
- Osana Uudenmaan Älykkään erikoistumisen toimeenpanoa aktivoidaan uusmaalaisia toimijoita TKI-rahoituksen tason nostamiseen (ns. 5 % -liike)
- EU-palvelu tukee uusmaalaisia toimijoita EU-rahoituksen hyödyntämisessä mm. myöntämällä hankevalmistelurahoitusta

Helsinki EU Office

Brysselin Helsinki EU Officen tehtävänä on toimia sopimuskumppaniensa neuvonantajana ja asiantuntijana EU-asioissa sekä tukea sopimuskumppaniensa kansainvälistymistä, strategista vaikuttamista ja EU-edunvalvontaa.

Helsinki EU Office myös edistää sopimuskumppaniensa näkyvyyttä ja kansainvälistä tunnettavuutta Brysselissä ja edelleen toteuttaa edunvalvontaan, EU-rahoitukseen ja eurooppalaiseen yhteistyöhön liittyviä toimeksiantoja. Office'n tehtävänä on tiedottaa ja raportoida ennakoivasti ja painopisteiden mukaisesti EU-politiikkaan, -lainsäädäntöön ja -rahoitukseen liittyvistä asioista

Toiminnan painopisteet 2022

- EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa 2021–2027 (työohjelmavaikuttaminen 2023–24)
- Muiden EU:n erillisohjelmien työohjelmat ja toimeenpano
- Kaksoisiirtymä (digitaalinen ja vihreä) -politiikka-aloitteet ja lakipaketit
- Eurooppalaisten liikenneverkkojen (TEN-T) suuntaviivat 2023
- New European Bauhaus -aloite (NEB)
- Eurooppalaisia innovaatio-, koulutus- (EEA) ja tutkimusalueita (ERA) koskevat aloitteet
- Helsinki EU Office'n jäsenorganisaatioiden kansainvälisen strategisen yhteistyön ja kumppanuuksien vahvistaminen entisestään.

Kansainväliset verkostot

Uudenmaan liitto hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä ja edistää maakunnan kansainvälistä vuorovaikutusta. EU-toiminnan lisäksi kansainvälistä yhteistyötä tehdään eri verkostoissa sekä alueella erityisesti muiden Itämeren alueen maiden sekä Kiinan kanssa.

Toiminnan painopisteet 2022

- Kansainvälisten- ja Itämerijärjestöjen sekä kahden- ja monenvälisten kansainvälisten kumppanuuksien aktiivinen hyödyntäminen edunvalvonnassa.
- Osallistuminen EU:n Itämeri-strategian vuosikonferenssin järjestämiseen.

Edunvalvonta

Uudenmaan liitto valvoo Uudenmaan ja Uudenmaan toimijoiden etua valtiollisessa ja kansainvälisessä päätöksenteossa. Tämä koskee niin lainsäädäntöä kuin valtion tulo- ja menoarvioon liittyvää edunvalvontaa. Edunvalvonnassa on tärkeää hyvät suhteet valtionhallintoon ja poliittisiin päättäjiin. Tärkeä ryhmä edunvalvonnassa on helsinkiläiset ja uusmaalaiset kansanedustajat. Edunvalvonnassaan liitto pyrkii siihen, että Uudenmaan kuntien yhteiset näkemykset tulevat mahdollisimman huomioon otetuiksi kansallisessa päätöksenteossa. Tärkeitä ajankohtaisia teemoja ensi vuonna ovat mm. kuntajohtajien priorisoimat ajankohtaiset edunvalvonnan teemat sote- ja TE-palveluiden uudistus, kuntien resurssit sekä kaavoitus- ja rakennuslain uudistus. Muita jatkuvaa vaikuttamista edellyttäviä teemoja ovat mm. MAL-sopimuksen toteuttaminen, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan resurssointi sekä vihreän siirtymän toimet.

Toiminnan painopisteet 2022

- Uudenmaan selviytymissuunnitelman toimeenpanon edunvalvonta ja seuranta
- EU:n elvytyspaketin (RRF) eri jäsenvaltioihin kohdistuvien investointien seuranta ja tiedon välittäminen Uudellemaan toimijoille
- Kansainvälisten, EU:n ja Itämeren alueen järjestöjen systemaattinen hyödyntäminen Uudenmaan alueen kansainvälisessä ja EU-tason edunvalvonnassa.

Alueiden käytön suunnittelu

	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	1 750 300 €	1 650 300 €	1 580 300 €
Toimintamenot	1 750 300 €	1 650 300 €	1 580 300 €

Vastuuhenkilö: Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Tehtäväalueen määrärahat ja toiminta vuonna 2022

Tehtäväalueelle on jaettu aluesuunnittelun vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat.

Aluesuunnittelu

Aluesuunnittelu käsittää alueiden käytön suunnittelun maankäytön, elinkeinojen fyysisen toimintaympäristön, ympäristön, ekologisen kestävyuden ja liikenteen suunnittelun kokonaisuuksissa maakunnan tasolla. Aluesuunnittelun käytännön suunnittelutyö muodostuu maakuntakaavoituksesta, itäisen ja läntisen Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnittelusta ja Helsingin seudun MAL-yhteistyöstä, joita tukevat korkeatasoinen erityisosaaminen paikkatietopalveluissa, vaikutusten arvioinnissa sekä mm. ympäristö- ja energia-asioissa.

Tässä ajassa meitä haastavat ilmastonmuutos, hiilineutraaliuden tavoitteet ja biodiversiteetin turvaaminen sekä sosiaalisen kestävyuden ja taloudellisen elinvoiman kysymykset. Tärkeä osa aluesuunnittelun työtä on myös tiedolla johdettu edunvalvonta ja vaikuttava sidosryhmäyhteistyö sekä maakunnan tasolla, kansallisesti että kansainvälisesti.

Aluesuunnittelun toimintaa pyritään priorisoimaan ja kohdentamaan jatkamalla ja kehittämällä jatkuvaa vuoropuhelua kuntien ja sidosryhmien kanssa. Kaiken toiminnan perustana on asiantuntijuuden ylläpito ja kehittäminen alati muuttuvassa toimintaympäristössä.

Toiminnan painopisteet 2022

Suunnittelu Maakuntakaavoitus ei ole vuonna 2022 aktiivisessa suunnitteluvaiheessa, joten suunnittelun painopiste on erityisesti Helsingin seudun MAL2023 -työssä sekä valmistautumisessa maakunnan alueiden käytön suunnittelua haastaviin suunnitteluteemoihin ja mahdollisiin seuraaviin maakuntakaavatoihin.

Toiminnan painopisteet 2022

- Uusimaa-kaavan täytäntöönpano
- MAL-suunnittelun M- ja A-kokonaisuuksien tukeminen koko Helsingin seudulla, erityisenä painopisteenä KUUMA-kunnat.
- Valmistautuminen kansallisen biodiversiteettistrategian alueelliseen toimeenpanoon ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (Ilmastolaki) laatimiseen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa

Toimeenpano Suunnittelu edellyttää systemaattista toimeenpanoa, jotta vaikutukset toteutuvat aiotun suuntaisina. Toimeenpanoa ovat maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnittelun sekä merialuesuunnittelun toteutumisen seuranta, erilaiset toteutumista edistävät liiton toimenpiteet (lausunnot ja aluevastuutyö) sekä toteutumista palvelevat hankkeet. Aluesuunnittelun toimeenpano on osa ilmastotiekartan toimenpideohjelman toteuttamista. Tärkeää on myös tiedon jakaminen systemaattisesti ja laadukkaasti mm. karttapalveluiden kautta.

Toiminnan painopisteet 2022

- Aluevastuutyö ja lausunnot
- Liiton toteuttamisen kokonaisuuden valmistelu ja käytännön toteutus
- Paikkatietopalvelut ja niiden kehittäminen liiton asiantuntijuuden tukena
- Toteuttamista palvelevien hankkeiden teemoja:
 - puurakentamisen edistäminen, hiilinielutarkastelut, metsien monikäyttö, ekologiset verkostot, matkaketjut, logistiikka, kiertotalous, biodiversiteetti, ilmastoasiat, energiaasiat, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys
- Seuranta ja sen ohjelmointi

Edunvalvonta

Edunvalvonnassa keskitytään nostamaan esiin maakunnan ja aluesuunnittelun tahtotilaa, tavoitteita ja erityispiirteitä tutkimukseen ja asiantuntijuuteen perustuen ja huolehtimaan siitä, että nämä tavoitteet ja erityispiirteet tulevat päätöksenteossa huomioiduksi. Tämän päämäärän saavuttamiseksi edunvalvontaa tehdään niin alueellisella, valtakunnallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Toiminnan painopisteet 2022

- Kaavoitus- ja rakentamislain (KRL) uudistuksen edunvalvonta: seurataan lausuntojen vaikuttavuutta ja lakivalmistelun etenemistä sekä koordinoidaan edunvalvontaa yhdessä kuntien kanssa
- Liikenteen edunvalvonta valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla

Maakunnallinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Uudenmaan liitto edistää maakunnan sisäistä, kuntien ja maakuntien välistä sekä kansainvälistä aluesuunnittelu-yhteistyötä yli sektori- ja organisaatorajojen. Kehitämme strategian mukaan yhteistyön tuloksellisuutta Uuttamaata koskevissa asioissa ja ilmiöissä.

Toiminnan painopisteet 2022

- Liiton asiantuntijaryhmien ja muiden verkostojen (kuten AVIA) toiminta Uudenmaan tasolla
- Maakuntakaavoittajien, liikenteen, ympäristön ja merialuesuunnittelun toimijoiden verkostot Suomen tasolla
- Kansainväliset verkostot kuten CPMR, Metrex ja Scandria Alliance

Hallinto- ja viestintäpalvelut

	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	2 693 055 €	3 043 055 €	3 183 055 €
Hallintopalveluiden toimintamenot	1 421 400 €	1 379 400 €	1 356 400 €
Toimiston yleiskulujen osuus	1 810 750 €	1 810 750 €	1 810 750 €

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tehtäväalueen määrärahat ja toiminta vuonna 2022

Tehtäväalueen määrärahoihin sisältyy hallinnon ja viestinnän lisäksi liiton yleiskuluja, kuten liiton luottamushenkilöhallinto, joka kuuluu hallintoyksikön ydintoimintoihin, toimiston vuokrat ja muut kiinteistökulut, tieto- ja viestintätekniset laitteet ja - palvelut, työterveyshuollon ja muun henkilöstöhallinnon yleiskulut. Yleiskulujen osuus on noin 56 % tehtäväalueen kokonaismenoista.

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi perustuu Uudenmaan liiton perussopimukseen. Maakuntavaltuusto koostuu jäsenkuntien valtuutetuista ja käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Muita toimielimiä ovat maakuntahallitus, maakunnan yhteistyöryhmä ja sen sihteeristö sekä tarkastuslautakunta. Hallintoyksikkö vastaa toimielinten toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta. Luottamushenkilöpalvelut halutaan tarjota käyttäjäystävällisinä ja sujuvina.

Toiminnan painopisteet 2022

- Maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston työskentelytapojen kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- Uusien luottamushenkilöiden sitouttaminen

Hallintoyksikkö

Hallintoyksikön tehtävänä on toimia aktiivisena johtamisen, päätöksenteon ja ydintoimintojen tukiyksikkönä sekä osallistua asiantuntemuksellaan liiton ydintoimintaan. Hallintoyksikkö vastaa lisäksi käänös-, toimitila-, assistentti- ja kokouspalveluista.

Hallintoyksikön toiminta on jaoteltu palvelukokonaisuuksiin. Henkilöstöpalvelut pitävät sisällään mm. työsuhteen elinkaaren hallinnan, työkyvyn edistämisen, osaamisen kehittämisen ja palkitsemisen. Tiedonhallinnan palvelut pitävät sisällään tietohallinto- ja asianhallintatehtävät. Palvelukokonaisuus vastaa organisaation tietojärjestelmistä, tietoturvasta, tietosuojasta, asiakirjahallinnosta, kirjaamotoiminnasta sekä arkistotoimesta. Talous- ja projektipalvelukokonaisuus vastaa taloushallinnosta, talouden ja toiminnan suunnittelusta ja seurannasta sekä alue- ja rakennerahastolakien mukaisesta kansallisen rahan maksatusvalvonnasta. Lakipalvelukokonaisuus vastaa lakiasiainpalveluista, sopimusten hallinnasta ja liiton hankintatoimesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Hallintoyksikkö toimii hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on tuottaa asiantuntija- ja tukipalvelut laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti sekä arvioida ja kehittää toimintaa jatkuvasti.

Toiminnan painopisteet 2022

- Sisäisen projektipalvelun ja projektikäytäntöjen kehittäminen
- Organisaatiokulttuurityön jatkaminen

Viestintäyksikkö

Viestintä on johtamisen sekä strategia- ja asiantuntijatyön näkyväksi tekemistä. Viestintäyksikkö sanoittaa liiton ydintoiminnot, päätökset ja asiantuntijuuden, ja huoltaa samalla organisaation mainetta ja sidosryhmäsuhteita. Se luo organisaation oman äänen sekä visuaalisen ilmeen. Viestinnän työ vaatii valmiuksia toimia nopeasti ja joustavasti eri viestintäkanavissa, taitoa muotoilla viestit ymmärrettävästi, oleellisen erottamista epäoleellisesta ja tiedon oikeellisuuden varmistamista. Viestintä myös sparraa organisaation muita asiantuntijoita viestimään omasta erityisalastaan. Julkishallintoon kuuluu keskeisenä avoin ja vuorovaikutteinen viestintä.

Toiminnan painopisteet 2022

- Verkkosivu-uudistus, uusien sivujen käyttöönotto, korjaukset, tiedonsyöttö.
- Maakuntaparlamentti (huomioiden erityisesti uudet luottamushenkilöt)
- Edunvalvonnan tukeminen viestinnän keinoin

Toiminnalliset vuositavoitteet ja niiden seuranta 2022

Vastuhenkilö: Maakuntajohtaja

Toiminnalliset vuositavoitteet muodostetaan poikkihallinnollisesti Uudenmaan liiton strategian mukaisille neljälle painopisteelle. Asetettavat tavoitteet kohdistetaan Uudenmaan liiton olennaisiin toimintoihin siten, että ne ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja sen kautta toiminnan tuloksellisuutta. Vuositavoitteiden pohjalta tunnistetaan konkreettiset tehtävät ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen.

Uudenmaan liiton strategian toimeenpano

Johtoryhmä tekee vuosittain strategiset valinnat, joiden avulla pitkän aikavälin strategiset tavoitteet lopulta toteutuvat. Toiminnalliset vuositavoitteet muodostetaan näiden valintojen pohjalta. Strategisten painopisteiden painotus voi vaihdella vuosittain. Tämän takia tavoitteet ja niiden toteutumisen edellyttämät toimenpiteet eivät välttämättä kohdistu samalla painolla kaikille strategisille painopisteille joka vuosi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain, vuoden toisen osavuositarkastuksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Asiakaskokemus: Lisäarvoa kunnille ja yhteistyökumppaneille

Tapamme toimia:

Teemme työtä moniammatillisesti kuntien ja alueen toimijoiden etuja valvoen ja kehittämistarpeisiin vastaten. Edistämme vuorovaikutusta, osallisuutta ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2022

Strateginen valinta	Vuositaloite	Mittari
Vahvistamme rooliaamme verkostojen ja yhteistyön alustana	Kehitämme kuntien ja muiden kumppaniemme yhteistyön tuloksellisuutta Uudenmaan kehittämisen kärjissä	Edistymän tilanne

Vaikuttavuus, merkityksellisyys: Merkityksellistä ja kestäväää työtä

Tapamme toimia:

Keskitymme työssämme merkittäviin yhteiskunnallisiin ilmiöihin ja haasteisiin ratkaistaksemme niitä yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. Valitsemme kansalliset ja kansainväliset verkostot Uudenmaan kehittymisen näkökulmasta oikein.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2022

Strateginen valinta	Vuositaloite	Mittari
Vahvistamme työskentelyn ilmiölähtöisyyttä ja kokonaisvaltaisuutta	Aktivoidaan yhteistyössä kuntien kanssa Uudenmaan edunvalvontaa ajankohtaisissa, sekä pitkäjänteisempää vaikuttamista koskevissa teemoissa	Vuoden aikana käyttöön otetut uudet toimintamallit, välineet ja ratkaisut

Henkilöstökokemus: Uudistuva ja innostuva työyhteisö

Tapamme toimia:

Olemme toimintatavoiltamme jatkuvasti kehittyvä asiantuntijaorganisaatio. Johtamisemme ja työskentelymme on edistyksellistä.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2022

Strateginen valinta	Vuositavoite	Mittari
Vahvistamme itseohjautuvuutta yhteisön ominaisuutena	Vahvistamme työn moniammatillisuutta	Vuoden aikana käyttöön otetut uudet toimintamallit, välineet ja ratkaisut

Taloudellisuus, tuottavuus: Oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio

Tapamme toimia:

Nostamme omaa kyvykkyyttämme jatkuvasti. Kohdennamme käytössä olevat voimavarat oikein ja poistamme hukat.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2022

Strateginen valinta	Vuositavoite	Mittari
Tehostetaan prosesseja ja kohdennetaan resurssit paremmin	Organisoidaan työ entistä selvemmin Uudenmaan kehittämisen kärkien pohjalta	Edistymän tilanne

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, tulosryhmät

TALOUSARVIO 2022	Varsinainen toiminta	Projektit	Uudenmaan liitto, yhteensä
Toimintatuotot			
Myyntituotot			
Liiketoiminnan myyntituotot	378 500	150 744	529 244
Kuntien osuudet	7 758 905	0	7 758 905
Myyntituotot	8 137 405	125 744	8 263 149
Tuet ja avustukset	15 000	1 380 800	1 395 800
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintatuotot	8 152 405	1 531 574	9 683 979
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-3 950 000	-773 332	-4 723 332
Eläkekulut	-874 600	-159 389	-1 033 989
Muut henkilösivukulut	-120 400	-27 460	-147 860
Henkilöstökulut	-4 945 000	-960 181	-5 905 181
Palvelujen ostot	-2 653 000	-482 683	-3 135 683
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-214 500	-7 860	-222 360
Avustukset	-255 500	0	-255 500
Muut toimintakulut	-623 500	-80 850	-704 350
Toimintakulut	-8 691 500	-1 531 574	-10 223 074
Toimintakate	-539 095	0	-539 095
Muut rahoitustuotot	200	0	200
Muut rahoituskulut	-16 105	0	-16 105
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 905	0	-15 905
Vuosikate	-555 000	0	-555 000
Poistot ja arvonalentumiset	-40 000	0	-40 000
Tilikauden tulos	-595 000	0	-595 000
Rahastojen muutos	250 000	0	250 000
Tilikauden yli-(+)/alijäämä (-)	-345 000	0	-345 000

Tuloslaskelma, varsinainen toiminta

	TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO 2021	EROTUS, €	ERO, %
Toimintatuotot				
Liiketoiminnan myyntituotot	378 500	380 500	-2000	-0,53 %
Kuntien osuudet	7 758 905	7 801 905	-43000	-0,55 %
Myyntituotot	8 137 405	8 182 405	-45000	-0,55 %
Tuet ja avustukset	15 000	15 000	0	0,00 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	
Toimintatuotot	8 152 405	8 197 405	-45000	-0,55 %
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	-3 950 000	-3 886 140	63860	1,64 %
Eläkekulut	-874 600	-920 000	-45400	-4,93 %
Muut henkilösivukulut	-120 400	-108 000	12400	11,48 %
Henkilöstökulut	-4 945 000	-4 914 140	30860	0,63 %
Palvelujen ostot	-2 653 000	-2 534 800	118200	4,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-214 500	-234 060	-19560	-8,36 %
Avustukset	-255 500	-272 000	-16500	-6,07 %
Muut toimintakulut	-623 500	-618 500	5000	0,81 %
Toimintakulut	-8 691 500	-8 573 500	118000	1,38 %
Toimintakate	-539 095	-376 095	163000	43,34 %
Muut rahoitustuotot	200	200	0	0,00 %
Muut rahoituskulut	-16 105	-11 105	5000	45,02 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 905	-10 905	5000	45,85 %
Vuosikate	-555 000	-387 000	168000	43,41 %
Poistot ja arvonalentumiset	-40 000	-88 000	-48000	-54,55 %
Tilikauden tulos	-595 000	-475 000	120000	25,26 %
Rahastojen muutos	250 000	250 000	0	0,00 %
Tilikauden yli-(+)/alijäämä (-)	-345 000	-225 000	120000	53,33 %

Investointiosa

Tulosryhmä: Varsinainen toiminta

Aineelliset hyödykkeet	TP 2020, €	TA 2021, €	TA 2022, €	TS 2023, €	TS 2024, €
Koneet ja Kalusto	0	60 000	0	0	0
Yhteensä	0	60 000	0	0	0

Rahoituslaskelma

	TP 2020, €	TA 2021, €	TA 2022, €	TS 2023, €	TS 2024, €
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	27 542,53	-387 000	-555 000	-163 000	0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	-60 000	0	0	0
Vars. toiminta ja investoinnit, netto	27 542,53	-447 000	-555 000	-163 000	0

Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2022

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2020	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2022	Varsinainen toiminta 2021	Muutos 2021-2022, €	Muutos 2021-2022, %
Helsinki	656920	38,58 %	2957820	2966497	-8677	-0,29 %
Espoo	292796	17,20 %	1318331	1314531	3800	0,29 %
Vantaa	237231	13,93 %	1068146	1060654	7492	0,71 %
Hyvinkää	46576	2,74 %	209711	210838	-1127	-0,53 %
Järvenpää	44455	2,61 %	200161	198320	1841	0,93 %
Kauniainen	10178	0,60 %	45827	44450	1377	3,10 %
Kerava	37105	2,18 %	167067	166765	303	0,18 %
Kirkkonummi	40082	2,35 %	180471	179605	867	0,48 %
Mäntsälä	20783	1,22 %	93577	94013	-436	-0,46 %
Nurmijärvi	43663	2,56 %	196595	195062	1533	0,79 %
Pornainen	5070	0,30 %	22828	22844	-16	-0,07 %
Siuntio	6149	0,36 %	27686	27880	-194	-0,70 %
Tuusula	38783	2,28 %	174623	175126	-504	-0,29 %
Karkkila	8696	0,51 %	39154	39536	-382	-0,97 %
Lohja	45886	2,69 %	206604	208547	-1942	-0,93 %
Vihti	29160	1,71 %	131295	132292	-997	-0,75 %
Hanko	8042	0,47 %	36210	37199	-990	-2,66 %
Inkoo	5321	0,31 %	23958	24437	-479	-1,96 %
Raasepori	27528	1,62 %	123946	124933	-986	-0,79 %
Askola	4878	0,29 %	21963	22427	-463	-2,07 %
Lapinjärvi	2621	0,15 %	11801	11824	-22	-0,19 %
Loviisa	14745	0,87 %	66390	67022	-631	-0,94 %
Myrskylä	1871	0,11 %	8424	8539	-114	-1,34 %
Porvoo	50619	2,97 %	227915	228578	-663	-0,29 %
Pukkila	1833	0,11 %	8253	8439	-186	-2,20 %
Sipoo	21687	1,27 %	97647	96050	1597	1,66 %
Uusimaa	1702678	100,00 %	7666405	7666405	0	0,00 %